

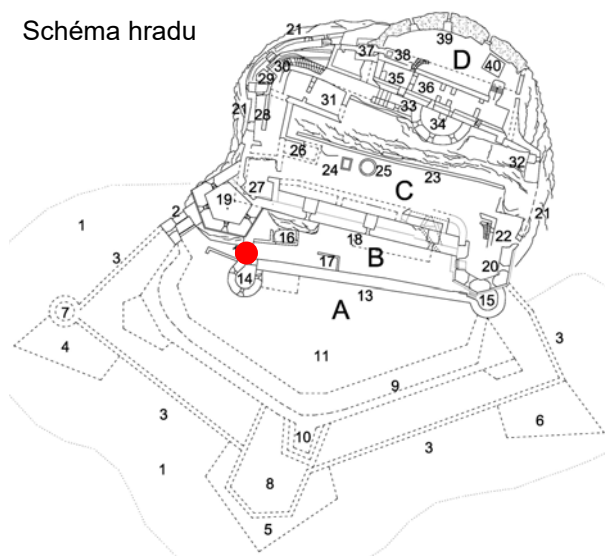
STATICKÉ ZABEZPEČENIE DRUHEJ HRADNEJ BRÁNY

1. PODKLADY

- [1] Vizuálny prieskum – technická obhliadka (03/2015, 08/2016, spracovateľka predkladanej dokumentácie)
- [2] Charta ICOMOS: Zásady pre prieskum, konzerváciu a statickú konsolidáciu architektonických pamiatok, 2003
- [3] Pasport zručaniny NKP Hrad Fiľakovo (03/2015, Ing. K.Kyselová, PRODIS plus s.r.o.)

2. SÚČASNÝ STAV

Schéma hradu

Druhou hradnou bránou sa vstupuje do druhého predhradia (dolného hradu) NKP Hrad Fiľakovo. Zo severu na bránu nadväzuje hradobný múr a vyššie položená Bebekova bašta, na južnej strane valcová bašta druhého predhradia.

Priechod bránou bol zaklenutý kamenným záklenkom (obr.01, 02). Jeho poškodená (vypadnutá) časť zo strany vonkajšieho líca bola už v minulosti nahradená tehlovým segmentovým oblúkom (obr.03, 04). Línia

koruny je horizontálna, s prekrytím silno zvetranou cementovou (betónovou) škrupinou (obr.05, 06). Na korune je zachytená nízka náletová zeleň.

Miera premurovania celého muriva nadpražia na cementovú maltu nie je čitateľná, okrem zamurovania klinu muriva tesne pri hradobnom múre. Predpokladám, že murivo nadpražia bolo v plnej hrúbke premurované na cementovú maltu vo výške max. 0,50 m pod korunou.

Obidve líčne plochy nadpražia a spodné líce tehlového záklenku sú preškárované a čiastočne pretreté tenkou vrstvou cementovej malty. Na mnohých miestach cementové škárovanie odpadlo a ďalej opadáva, strhávajúc so sebou aj povrchovú vrstvu kameňov. Opadávajúce časti ohrozujú bezpečnosť návštevníkov. Z hornej strany nič nebráni vnikaniu a pretekaniu zrážkovej vody celým objemom muriva brány a najmä nadpražia a zaklenutia nad otvorom. Tým prichádza ku ďalšiemu rozrušovaniu a poškodzovaniu muriva.

3. NAVRHOVANÉ RIEŠENIE

Cielom statického zabezpečenia je stabilizácia pôvodného muriva druhej hradnej brány. Keďže príčinou postupného rozpadu muriva je murovanie a škárovanie silno porézneho pôvodného murovacieho materiálu (lapilové tufy) cementovou maltou, je potrebné túto v najväčšej možnej miere z muriva odstrániť. Následne je nutné zabezpečiť trvalú ochranu odkrytého korunného muriva voči poveternostným vplyvom, vrátane hydroizolácie.

Murárske práce a úpravu koruny realizovať v nadväznosti s úpravou koruny priľahlej bašty.

obr.01 Vonkajší pohľad na bránu

obr.02 Vnútorňý pohľad na bránu

obr.03, 04 Záklenok otvoru – pohľad zospodu

obr.05 Murivo brány pri pohľade zhora

obr.06 Náletová zeleň na korune

Práce navrhujem realizovať v tomto poradí:

1. odškárať zvyšnú cementovú maltu z kamennej časti záklenku
2. vydreviť a podoprieť kamenný záklenok
3. odstrániť kryt koruny z vrstvy cementovej malty
4. rozobrať murivo nadpražia v objeme, kde bolo murované na cementovú maltu
5. odškárať a očistiť povrch tehlového záklenku od cementovej malty
6. poškodené a odpadnuté časti tehlového záklenku domurovať, záklenok vykľinovať a z čela a zospodu preškárať vápennou maltou
7. domurovať rozobratú časť koruny s tvarovaním podľa pokynov metodika pamiatkovej obnovy s miernym (2%) spádovaním do tretieho predhradia. Do muriva osadiť plastové trny pre ukotvenie vegetačného nadstavca.
8. domurovať resp. vykľinovať škáru medzi tehlovou a kamennou časťou záklenku
9. výdrevu presunúť pod tehlový záklenok
10. vykľinovať a preškárať kamennú časť záklenku
11. osadiť vegetačný nadstavec aj s hydroizolačnou vrstvou ílu príp. fóliou
12. hĺbkovo preškárať líčne plochy muriva

Ostatné práce a všeobecné zásady pre – maltu, škárovanie, obnovu pôvodného muriva a zhotovenie vegetačného nadstavca platia a sú popísané v kapitole 7 pasportu [3].

V Bratislave, 8. decembra 2016.

Vypracovala: Ing. Katarína Kyselová